

[Meta Ditzel.]

forsøgsparagraf, så at der kan skabes bedre muligheder for et forsøgsarbejde også i realafdelingen. De sidste årtier har vist en voksende forståelse for værdien af forsøgsarbejdet i skolen, og gode resultater af et sådant arbejde har banet vej for betydningsfulde reformer.

Det drejer sig ikke blot om den forsøgsrække, der har været i gang på Emdrupborg, også andre steder i landet har skoler og lærere vist interesse og initiativ. Men det er jo rigtigt, at forsøgene oftest er blevet gennemført uden for realafdelingen. Som eksempel kan jeg nævne forsøg med udelte klasser i 6.-7. skoleår og forsøg i 8.-9.-10. klasseafdelingen.

Då tendensen som bekendt nu går i retning af udelte 6.-7. klasser og mange mener, man må arbejde henimod en enhedsskole, nærmere betegnet en udskydelse af den egentlige differentiering til 9. klasse, er det indlysende, at man i højere grad må have realafdelingen med i et forsøgsarbejde, også når det gælder spørgsmål om valgfrie fag. Med en enhedsskole må følge en undervisningsdifferentiering, en tilvalgsordning, der giver eleverne mulighed for at udnytte særlige evner og anlæg og derved gør skolearbejdet mere lystbetonet og giver flere børn og unge bedre resultat af deres skolegang, så at de har et godt grundlag for videre uddannelse og placering i erhvervslevet.

Man har jo praktiseret enkelte forsøg med samlæsning mellem realafdelingen og 8.-10. klasserne, hvor man har arbejdet med tilvalgsordning, der omfatter fællesfag og en række valgfrie fag, en ordning, som også har givet mulighed for at afslutte enten med en fuldstændig realeksamen eller realeksamen i nogle fag. Men enkelte forsøg er ikke nok til at indføre nye reformer; forsøgsarbejdet er så værdifuldt, at det må udbygges yderligere.

Vi finder det altså rimeligt, at loven ændres, så at forsøg af denne art kan iværksættes uden vanskeligheder.

For det andet finder vi det rimeligt, at folkeskolens forsøgsudvalg får kompensation og de nødvendige økonomiske midler til at iværksætte forsøg; det har det undertiden skortet på tidligere. Hvorvidt vi nu skal slette omtalte andet punktum, eller hvorvidt

vi skal give det en anden form, der mere tydeligt tilkendegiver ønsket om udbyggede forsøg i realafdelingen, eller om vi skal tage det med i den større debat, der nu snart kommer om ændringer af skolestrukturen, vil jeg foreslå vi tager stilling til i udvalget for undervisning og uddannelse.

Gunhild Due: Jeg vil gerne sige noget principielt om dette, at vi her i folkettingen udvider og forbedrer love uden at kunne sikre os, at vore gode hensigter følges op på bevillingsmæssigt plan. Vi så det, da vi under megen opmærksomhed og halloj ændrede svangerskabshygiejneloven, så unge fik bedre mulighed for oplysning om prævention. Nu viser det sig, at familieplanlægnings- og seksualklinikker ikke har mulighed for at følge loven op på grund af manglende bevillinger; tværtimod hæmmes deres arbejde af økonomiske grunde.

Ligesådan kan det gå med det forslag, vi behandler nu. Det hjælper ikke meget at ændre forsøgsparagraffen, hvis man ikke samtidig sørger for, at forsøgsudvalget bliver mere kompetent og effektivt. Jeg kan henvise til Danmarks Lærerforenings skrivelse af september 1968, hvor man netop klager over forsøgsudvalgets manglende kompetence og dets manglende arbejdskraft til at følge igangværende forsøg samt manglende evne til at inspirere og igangsætte nye forsøg. Inspiration til nye forsøg og koordinering af igangværende forsøg må være en selvfølge, hvis der skal ske fremskridt på området, og derfor kommer vi ingen vegne uden at følge sagen op med de fornødne stillinger.

Dertil kommer situationen på pædagogisk institut, hvor en skole, når den henvender sig med ideer og forslag til forsøg og gerne vil have en mere videnskabelig håndsrækning og gennemgang af forsøgsplanerne, får at vide, at der er 3 års ventetid, før man overhovedet kan se på de ideer, den kommer med, på grund af manglende personale osv. Vi har bare ikke rigtig tid og råd til at vente i årevis med forsøg på forbedringer af undervisningen.

I den forbindelse vil jeg i øvrigt også gerne advare imod, at man fra forsøgsudvalgets side måske går og tror, at kontrolleret forsøgsundervisning er noget, der kun kan foregå på mangesporede byskoler.